

TER BESLISSING

Aan
de minister

L akk.

nota

NvW EBRD en MFB Oekraïne

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

Aanleiding

- De MR van 4 november is akkoord gegaan met de Nota van Wijziging (NvW) inzake financiële steun aan Oekraïne via de EU en de EBRD.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met verzending van onderstaande stukken naar de Kamer?
- Zo ja, kunt u de volgende stukken ondertekenen?
 - De aanbiedingsbrief bij de NvW t.b.v. de TK.
 - De aanbiedingsbrief bij het toetsingskader risicoregelingen t.b.v. de TK én de EK.
 - De NvW.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- U bent eerder akkoord gegaan met de inhoud van de NvW en het toetsingskader risicoregelingen (nr. 258283).
- In de NvW wordt de budgettaire verwerking geregeld van twee steunbijdragen aan Oekraïne:
 - Een bijdrage van 25 miljoen euro aan de EBRD Crisis Response Special Fund. Deze bijdrage stelt de EBRD in staat een deel van het risico af te dekken van projecten die de EBRD in het kader van voedselzekerheid in Oekraïne uitvoert.
 - Een bilaterale garantie van Nederland aan de Europese begroting van 215,4 miljoen euro. Deze garantie stelt de Europese Commissie in staat om namens de Unie 6 miljard euro aan macro-financiële bijstand (in de vorm van leningen) aan Oekraïne te verlenen. Voor dit voorstel is een toetsingskader risicoregeling bijgevoegd.
- De TK en EK stemmen in december over de Ontwerpbegroting 2023 incl. de NvW.
- Na aanname door de Kamers, sturen wij u de garantieovereenkomst en de overeenkomst met de EBRD toe ter ondertekening.

Communicatie

In overleg met COMM is geen actieve communicatie voorzien.

Datum

1 november 2022

Notanummer

2022-0000268655

Bijlagen

Aanbiedingsbrief NvW TK
Aanbiedingsbrief Toetsingskader TK
Aanbiedingsbrief Toetsingskader EK
Nota van Wijziging
Stukken ter openbaarmaking

Politiek/bestuurlijke context

- Brede steun in de Kamer voor steun aan Oekraïne.
- Moties ER-debat van 5 oktober: Piri verzoekt het kabinet aandacht te vragen voor tijdige, adequate en voorspelbare financiële steun voor Oekraïne in 2023. Van Wijngaarden verzoekt het kabinet in te zetten op het versneld uitkeren van de resterende 3 miljard euro aan MFB.
- Tijdens het Verantwoordingsdebat d.d. 9 juni hebben u en de Kamer uitgesproken terughoudend te willen zijn met toekomstige incidentele suppletoire begrotingen en afwijkingen van het reguliere parlementaire proces.
- Moties van Omtzigt en van Haga tegen eurobonds/gemeenschappelijke schuldfinanciering aan. Het kabinet is gevraagd hierop te reflecteren. Dit heeft het kabinet gedaan middels de kamerbrief die op 30 maart jl. is verstuurd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

- Alle onderdelen uit deze nota kunnen openbaar worden gemaakt.
- De andere beslisnota's die openbaar gemaakt worden gaan o.a. over de budgettaire verwerking (ISB vs NvW), de appreciatie van het Commissievoorstel voor MFB-steun en de EBRD-bijdrage.
- Punt van aandacht: de REA-advisering over liquiditeitssteun aan Oekraïne en bijbehorend REA-vergaderstuk worden tevens openbaar gemaakt, omdat tijdens de REA van 23 mei is vastgesteld dat NL bereid is om bilaterale garanties aan de EU-begroting te verstrekken. Alle overige onderwerpen van de REA-agenda zijn wel gelakt (afgestemd met BZ, AZ) omdat deze niet raken aan de NvW voor steun aan Oekraïne via de EBRD en MFB.

Doc. nr.	Datum	Naam document	Toelichting
1	24-3-2022	Nota - min - Steun Oekraïne	De nota vraagt akkoord aan de minister van Financiën voor het verkennen van mogelijkheden om Oekraïne financieel additioneel te steunen en voor het steunen van een IMF administered account.
2	11-5-2022	Nota - min - Additionele financiële steun Oekraïne 11-5-2022	De nota vraagt de Minister van Financiën akkoord op het toevoegen van twee opties voor liquiditeitssteun aan Oekraïne aan het integraal overzicht voor steunmogelijkheden dat in het Bewindspersonenoverleg besproken zal worden. Optie 1: een lening via het IMF. Optie 2: een garantie aan de EBRD.
3	23-5-2022	Overzicht financiële voorstellen Oekraïne	In dit vergaderstuk tbv de REA van 23 mei worden de REA leden gevraagd of zij akkoord gaan met: - een positieve grondhouding t.a.v. het Commissievoorstel om 9 miljard euro aan steun te verlenen aan Oekraïne en hiervoor bilaterale garanties aan de EU-begroting te verlenen. In dit vergaderstuk zijn grote delen gelakt omdat er vele onderwerpen op de REA agenda stonden die lopende onderhandelingen betreffen en die niet raken aan de Nota van Wijziging voor steun aan Oekraïne via de EBRD en MFB.
4	23-5-2022	Geannoteerde agenda onderraden 23 mei 2022	De Minister wordt geadviseerd om de in de REA akkoord te gaan met: - een positieve grondhouding t.a.v. het verwachte Commissievoorstel voor 9 miljard euro aan liquiditeitssteun aan Oekraïne waarvoor mogelijke bilaterale garanties van de lidstaten gevraagd worden. - het indien nodig overwegen van giften. In deze notitie zijn grote delen gelakt omdat er vele onderwerpen op de REA agenda stonden die lopende onderhandelingen betreffen en die niet raken aan de Nota van Wijziging voor steun aan Oekraïne via de EBRD en MFB.
5	11-7-2022	Nota-min- Budgettaire verwerking EBRD-gift	In de nota wordt de minister gevraagd er mee in te stemmen dat de EBRD-bijdrage in de begroting wordt verwerkt als gift én dat deze generaal wordt gedekt conform de Oekraïne-regeling.
6	9-9-2022	Nota-min- Aanvullende MFB Oekraïne en budgettaire verwerking	De nota legt de appreciatie van het MFB-voorstel van de Europese Commissie ter akkoord voor aan de minister. Ook wordt de minister erover geïnformeerd dat de budgettaire verwerking separaat van de inhoudelijke appreciatie met de Kamer wordt gedeeld.
7	13-9-2022	Nota-min- Budgettaire verwerking MFB-garantie en EBRD-bijdrage	In de notitie wordt de minister gevraagd of zij de EBRD-bijdrage en de MFB-garantie in de begroting wil verwerken middels een Nota van Wijziging of een Incidentele Supplettoire Begroting.
8	19-10-2022	Nota- min-Wijziging MFB-garantie en EBRD-bijdrage	In de nota wordt de minister gevraagd akkoord te gaan met het voorleggen van de Nota van Wijziging + bijlagen aan de Ministerraad op 4 november.

TER BESLISSING

Aan
de minister

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

steun Oekraïne

Datum
24 maart 2022

Notanummer
2022-0000104953

Bijlagen
geen

Aanleiding

- Wij verwachten dat Nederland de komende tijd voor een aantal initiatieven rondom Oekraïne zal worden gevraagd om meer bilaterale steun te verlenen, naast de reeds overeengekomen garantie aan de Wereldbank van EUR 100 mln. In deze notitie vragen wij u om in te stemmen om nieuwe opties voor mogelijke verdere bilaterale steun aan Oekraïne actief te onderzoeken. Daarnaast geven we een korte toelichting op de initiatieven die op dit moment in ontwikkeling zijn. Het meest concreet is het plan voor oprichting van een Oekraïne *Administered Account* bij het IMF.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het verkennen van verdere bilaterale steun vanuit Nederland aan Oekraïne? Hierbij kan worden gedacht aan een bedrag van EUR 100-250 mln., in de vorm van een garantie of lening nog te verdelen tussen de multilaterale kanalen. Indien akkoord, zullen wij zoveel mogelijk een integrale weging maken van de voorstellen, onder andere gewogen aan de hand van doelstelling, snelheid, bijdrage uit de begroting, safeguards bij regime change en breder krachtenveld. De meest kansrijke voorstellen worden vervolgens aan u voorgelegd. Eventuele financiële steun zal door het parlement moeten worden goedgekeurd.
- Bent u akkoord met het actief steunen via het kiesgroepkantoor van oprichting van een Oekraïne Administered Account bij het IMF? Wij adviseren positief aangezien Nederland vertegenwoordiger is van Oekraïne binnen het IMF. NB: hiermee zegt Nederland niet automatisch een financiële bijdrage toe, maar dit scheidt wel verwachtingen.

Kern

- Steun Oekraïne
 - Vanwege de aanhoudende oorlog in Oekraïne zal het financieringsgat van het land naar verwachting verder stijgen en de behoefte aan verdere financiële steun groter worden. Met het oog hierop ontwikkelen verschillende instellingen nieuwe initiatieven. Deze voorstellen verschillen in mate van concreetheid. Het gaat hier o.a. om:
 - Oekraïne *administered account* bij het IMF
 - EU donor conference
 - World Bank round table at spring meetings
 - EBRD garantie

- Wij verwachten dat Nederland voor een aantal van deze initiatieven zal worden gevraagd om bilaterale bijdragen, naar verwachting in de vorm van een lening of garantie. Wij stellen voor hier een bedrag van in totaal EUR 100-250 mln. voor uit te trekken in de vorm van een garantie of lening, en eventueel een begrotingsbijdrage indien hier een goede casus voorligt. Deze bijdrage kan over meerdere opties worden verdeeld. Met een bijdrage van deze omvang doet Nederland naar verwachting mee met andere landen (met name G7 en Zweden), passend bij de rol die NL heeft als voortrekker met Oekraïne in de kiesgroep.
- De verwachting is dat richting voorjaarsvergadering IMF/WB meer duidelijkheid is over de diverse initiatieven en de mogelijke steun die andere landen hieraan geven (o.a. G7). Wij zullen u tijdig een besluit voor Nlse bijdrage voorleggen. Afhankelijk van de samenstelling van de bijdrage wordt deze op de begroting van Financiën of BHOS geplaatst. Budgettaire verwerking volgt idealiter in de eerste supplettoire begroting die eind mei naar de Kamer wordt verzonden. Daarnaast dienen indien nodig garantiekaders naar de Kamer worden gestuurd (via de MR).

2. IMF administered account

- Op initiatief van CAN wordt een optie verkend tot het opzetten van een IMF *administered account* (AA) ten behoeve van Oekraïne. De Oekraïense minister van Financiën refereerde naar dit initiatief tijdens uw gesprek op 11 maart.
- Voor oprichting dient op zeer korte termijn een verzoek te worden gedaan bij de Managing Director van het IMF.

Internationale en diplomatieke belangen	Internationale en diplomatieke belangen

- Het steunen van het opzetten van een AA kan losgekoppeld worden van financiële steun. De Nederlandse bewindvoerder kan dit initiatief steunen zonder directe pledging, onder andere mede namens Oekraïne die in onze kiesgroep zit. Tegelijkertijd zal hierdoor de verwachting ontstaan dat NL ook een initiële bijdrage doet in de vorm van een lening.

Toelichting

1. Steun Oekraïne

- IMF administered account: Na oprichting van de AA bij het IMF, zal NL moeten bezien of middels een lening vanaf de begroting kan worden bijgedragen. De komende weken wordt naar de concrete uitwerking van een AA gewerkt. Mocht NL de AA actief willen steunen, geeft dit ruimte om te sturen op de vormgeving van de AA.
- EU donorconferentie: ER-voorzitter Charles Michel gaf vorige week vrijdag aan dat de EU een (nieuw) solidariteitsfonds voor Oekraïne overweegt waar partners via een internationale donorconferentie aan kunnen bijdragen. Deze uitspraak is in lijn met de ER-conclusies over de Russische inval van 24 februari, waarin het voornemen van een internationale donorconferentie is opgenomen. NL heeft dit destijds positief verwelkomd. Er liggen (nog) geen voorstellen voor een (nieuw) solidariteitsfonds voor Oekraïne op tafel. Er is ook (nog) geen informatie over een eventuele donorconferentie. NL zal t.z.t. moeten bezien of en hoe NL kan bijdragen.
- WB round table: tijdens de Voorjaarsvergadering vindt een *round table* plaats over de financieringsnoden van Oekraïne waar WB gouverneurs voor worden uitgenodigd. Onderdeel hiervan is een pledging sessie waarbij gouverneurs additionele steun aan Oekraïne kunnen toezeggen ter aanvulling op

begrotingssteunoperaties van de Bank aangezien de landenlimiet de Bank beperkt in de hoogte van financieringssteun die het kan geven. De steun is gericht op zowel financiële – als institutionele steun voor de korte en lange termijn (waaronder wederopbouw). Het is in dit stadium onduidelijk welke landen zullen pledgen. Aan de eerdere begrotingssteun door de Bank droegen naast NL ook ZWE, VK, DEN, Baltics, OOS en JAP bij.

- EBRD garantie: De EBRD is een van de grootste investeerders in Oekraïne en Oekraïne is een van de belangrijkste operatielanden van de EBRD. Vanwege de behoefte aan financiering en de rol van de EBRD in Oekraïne, zal de instelling de private sector van het land komende periode additioneel willen ondersteunen. Echter, gezien de huidige financiële risico's kan de EBRD niet alle investeringen in Oekraïne op de eigen balans dragen. Dit zou de kredietwaardigheid van de EBRD in gevaar brengen. De EBRD kan deze nieuwe investeringen alleen doen in Oekraïne als aandeelhouders (m.n. de EU- en G7-landen) garanties of donorfinanciering verschaffen. Komende periode worden concrete voorstellen gepresenteerd, zoals mogelijk een *multi-donor trust fund*.

Reeds toegezegde en geleverde financiële steun:

- Internationale Financiële Instellingen (IFIs) hebben als eerste reactie via pakketten directe steun aan Oekraïne en de regio gegeven (zie notitie internationale financiële instellingen en steun aan Oekraïne, BFB 90951).
- Bilateraal hebben G7 landen aanzienlijke steun aan Oekraïne toegezegd, maar ook niet G7-landen als Zweden werken aan verdere mogelijkheden voor bilaterale steun. Nederland heeft Oekraïne reeds bilateraal gesteund middels een garantie aan de Wereldbank van EUR 100 mln.¹ Hiermee heeft Nederland een voortrekkersrol gespeeld.
- Op dit moment hebben G7 landen een aantal toezeggingen gedaan, maar tijdens aankomende G7 overleg zal naar verwachting meer steunmaatregelen t.b.v. Oekraïne bekend worden gemaakt. Een aantal toezeggingen zijn reeds concreet gemaakt, maar sommigen zijn nog in afwachting van de ontwikkelingen in Oekraïne en concretisering van diverse initiatieven:

- -
 -
 -
 -
 -
 -
 -
- Internationale en diplomatieke belangen

2. Administered Account IMF

- Canada heeft een voorstel gedaan om een IMF AA op te zetten ten behoeve van Oekraïne. Dit AA is een door het IMF beheerde rekening en dient als vehikel om gebundeld leningen aan Oekraïne te verstrekken, om zo een deel van de financieringsbehoefte te dekken. De kredietverstrekkers hebben zelf

¹ Kamerstuk 36048 nr. 3

ruimte om de leningsvoorwaarden te bepalen, waaronder de looptijd van de lening, hoogte van de rente, en de triggers voor uitgifte. Het IMF dient alleen als administrator van de disbursements en betalingen/terugbetalingen van rente.

- De leningen worden door het IMF overgemaakt op de SDR account van Oekraïne bij het IMF. Alleen een door de meerderheid van het IMF-lidmaatschap (op basis van stemgewicht) erkende overheid heeft toegang tot de SDR holdings. Dit mechanisme is bij andere initiatieven niet aanwezig.
- Voordelen van een AA bij het IMF zijn dat deze *safeguards* biedt om middelen niet in verkeerde handen te laten vallen en de snelheid waarmee het kan worden opgericht. Het kredietrisico wordt wel 1-op-1 gedragen door de kredietverstrekkers. Het IMF neemt geen kredietrisico op zich.
- Leningen aan de AA kunnen worden verstrekt in reserve valuta, zoals de euro. Een bijdrage vanuit NL zal in de vorm van een lening vanaf de Nederlandse begroting zijn. Doorlenen van SDR o.b.v. een garantie is niet mogelijk vanwege het verbod op monetaire financiering.
- Krachtenveld: Op dit moment lijken Nederland en Zweden het meest gevorderd voor actieve steun, hoewel ook contact is met andere G7 landen en Spanje. Een AA kan worden opgezet met een simpele meerderheid van stemmen binnen de raad van bewindvoerders van het IMF. Bij steun van G7 en EU kiesgroepen, zal op basis van stemaandeel voldoende steun hiervoor zijn.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

TERSTOND - GRAAG UITERLIJK DONDERDAG RETOUR IVM HOOG-AMBTELIJK OVERLEG VRIJDAG A.S.
TER BESLUIT
TER ADVISERING
Aan
de minister

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Additionele financiële steun Oekraïne 11-5-2022

Aanleiding

- Op dit moment wordt in EU verband gesproken over (liquiditeits)steun aan Oekraïne met een totale hoogte van EUR 9 mld. (NL bijdrage naar rato ter hoogte van EUR 500 mln.). U heeft hierover gesproken tijdens de REA op 10 mei jl. Op korte termijn wordt hoog ambtelijk overleg gepland waarna vermoedelijk een BWO onvermijdelijk is om tot een besluit te komen.

Advies

- Wij adviseren de opties van additionele bilaterale steun via (1) een lening via het IMF *administered account* en (2) door een garantie aan de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD) mee te nemen in het overzicht van opties voor liquiditeitssteun aan Oekraïne die integraal besproken worden. Bent u hiermee akkoord?
- Over dekking van eventuele schade op liquiditeitssteun (deze uitgaven kwalificeren als ODA) aan Oekraïne wordt integraal besloten in een evt BWO. U wordt hier t.z.t. separaat over geadviseerd.

Datum

11 mei 2022

Notanummer

2022-0000144383

Bijlagen

geen

Kern

Proces:

- U heeft tijdens de REA ook aangegeven dat breder naar de financiering van de EU-voorstellen op het terrein van Repower EU (leveringszekerheid energie), Defensie en Oekraïne steun gekeken moet gaan worden. Omdat daar de voorstellen nog niet helemaal duidelijk zijn, en het er iig bij Repower EU op lijkt dat dit zonder extra bijdragen van lidstaten gefinancierd gaat worden, focust deze notitie gezien de urgentie op de steun aan Oekraïne. Richting de besluitvorming in de REA van 24 mei zult u nader over het totale plaatje van de financiering van EU voorstellen worden geïnformeerd.
- Tav de liquiditeitssteun aan Oekraïne, heeft u eerder ingestemd met het verkennen van mogelijkheden voor steun aan Oekraïne via multilaterale kanalen (BFB 104953) ter hoogte van EUR 100-250 miljoen, in aanvulling op de garantie via de Wereldbank van EUR 100 miljoen.
- Tijdens het BWO zullen alle opties voor liquiditeitssteun besproken worden, waarbij we met uw goedkeuring ook twee opties voor steun via de voorgestelde multilaterale kanalen in deze integrale afweging opnemen:

*ambt.
echt
belangrijk.*

1. Een lening van EUR 220 miljoen aan Oekraïne via het IMF *administered account* voor begrotingssteun.
2. Een garantie van EUR 30 miljoen aan de EBRD voor projectfinanciering in Oekraïne.
 - Hierbij zijn wij van mening dat steun via de EU op de korte termijn de voorkeur heeft en dat het opnemen van de opties voor multilaterale inzet tot doel heeft een integraal beeld te geven van de verschillende mogelijkheden voor steun, zij het in een later stadium (maar wel van belang blijft gegeven onze rol in de IMF-kiesgroep met Oekraïne en de specifieke toegevoegde waarde die de EBRD heeft voor investeringen in de (agrarische) private sector in de Oekraïne.
 - Deze nota is afgestemd met de IRF, FEZ en BBL.

Inhoudelijk:

- Het IMF stelt dat het financieringsgat van Oekraïne ongeveer USD 5 miljard per maand is. Internationale financiële instellingen hebben hun mogelijkheden al breed benut en verdere financiering wordt beperkt door statutair bepaalde leenlimieten en/of afwaardering van kredietwaardigheid, waardoor aanvullende bilaterale steun nodig is.
Internationale en diplomatieke belangen
Internationale en diplomatieke belangen

 Gezamenlijk zou dat voldoende zijn om het financieringsgat voor de komende drie maanden te dichten.
- Het ondersteunen van Oekraïne is in Nederlands en Europees belang. Gezien de relatie met Oekraïne binnen het IMF en de Wereldbank vinden wij het wenselijk als Nederland in aanvulling op EU initiatieven ook bilateraal bijdraagt. Momenteel ligt de relatieve bijdrage van andere gelijkgestemde landen hoger.
- Bij de integrale weging kan terugkomen welke totale omvang van steun wenselijk is en via welke kanalen deze steun vervolgens gegeven wordt.
- Naast deze steun voor urgente financieringsbehoefte zal Oekraïne ook financiële bijdragen nodig hebben voor wederopbouw en herstel. De Wereldbank schat op dit moment dat de fysieke schade (infrastructuur en gebouwen) ongeveer USD 60 miljard bedraagt. Dit zal verder oplopen naarmate de oorlog langer duurt. Oekraïne stelt dat het USD 575 miljard (ongeveer 3,5x BBP) aan brede economische schade ondervindt.

Toelichting

Voorgestelde inzet via multilaterale kanalen

Wegingsoptie	IMF	EBRD
	<i>Door het IMF beheerde rekening dienend als vehikel om gebundeld leningen aan Oekraïne te verstrekken. De kredietverstrekkers hebben zelf ruimte om de leningsvoorwaarden te bepalen. Het IMF doet de uitgiften aan Oekraïne en beheert betalingen/terugbetalingen van rente.</i>	<i>De EBRD heeft verschillende projecten die reeds goedgekeurd zijn of in de pijplijn zitten en die donorfinanciering (gift, lening, garantie) behoeven om doorgang te kunnen vinden. Zonder donorfinanciering kan de EBRD geen additionele investeringen doen in Oekraïne zonder groot risico de AAA-kredietwaardering kwijt te raken.</i>
1. Snelheid	Financiering kan direct na tekenen overeenkomst.	Afhankelijk van het specifieke project dat gesteund wordt kan financiering direct na

		ondertekening van de overeenkomst plaatsvinden.
2. <i>Value for money</i>	Lening kent administratieve kosten (USD 40.000 in eerste jaar, USD 20.000 jaarlijks daarna) en voor de financieringskosten dient dekking wordt gevonden binnen de begroting of extra renteopslag te worden gevraagd.	Een garantie aan de EBRD wordt afhankelijk van het gekozen project volledig doorgezet naar Oekraïne en daarnaast vermeerderd met financiering van de EBRD zelf.
3. Modaliteit	Lening of gift	Elke modaliteit mogelijk (garantie, lening, gift)

Financiële steun van andere landen

- Gezien (1) deze toegekende en toegezegde steun van G7 landen en andere EU lidstaten, (2) de hechte relatie met Oekraïne als onderdeel van de Nederlandse kiesgroep bij het IMF en de Wereldbank en (3) uw gesprek met MinFin Oekraïne tijdens de voorjaarsvergadering waarin gevraagd werd om extra financiële steun achten wij een lening van EUR 220 miljoen en garantie van EUR 30 miljoen proportioneel.
- G7 landen hebben aanzienlijke steun aan Oekraïne toegezegd, maar ook niet G7-landen zoals Zweden werken aan verdere mogelijkheden voor bilaterale steun. Tot nu toe is het volgende toegekend en/of toegezegd:

Instelling	Bijdrage instelling	Bijdrage aandeelhouders
Wereldbank: supplemental budget support package	\$489 mln.	Internationale en diplomatieke belangen
Wereldbank: Health Project Additional Financing	\$91 mln.	
Wereldbank: Restructuring of Education project	\$100 mln.	
[under preparation] Wereldbank: Ukraine Emergency Public Service Support	\$1,000 mln.	Internationale en diplomatieke belangen
[under preparation] Wereldbank: for future operation/Additional Financing	Onduidelijk	Internationale en diplomatieke belangen

IMF: noodliquiditeit	EUR 1,2 mld.	
IMF: Administered Account	n.v.t.	Internationale en diplomatieke belangen
EBRD: leningen, investeringen en garanties	EUR 2 mld. (ook voor regio)	
EBRD: bilaterale steun voor projectfinanciering	PM	Internationale en diplomatieke belangen
EIB: liquiditeitssteun	EUR 668 mln.	
Bilateraal		
Internationale en diplomatieke belangen		

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Informatie over de positie van andere landen.

Overzicht financiële voorstellen a.g.v. Russische invasie Oekraïne ten behoeve van de REA van 23 mei 2022

Doel bespreking: Instemmen met beslispunten en overwegingen.

Buiten reikwijdte

Beslispunten en overwegingen

Steun aan Oekraïne (liquiditeitssteun en wederopbouw)

1. Bent u akkoord met de volgende inzet t.a.v. liquiditeitssteun voor Oekraïne?
 - Positieve grondhouding t.a.v. het voorstel van de Europese Commissie om 9 miljard euro steun te verlenen via aangepaste MFA-steun (uitbreiding bestaande leningen) en is bereid daarvoor de benodigde garanties aan de Unie te verlenen (nadere positie BNC-fiche te bepalen op basis van nog te verschijnen uitgewerkt CIE-voorstel). Voorziet zeer lange looptijden en rentesubsidies. De steun wordt samen met internationale partners verstrekt.
 - Zorgt voor toekomstige financieringslasten OEK, maar die worden aanzienlijk beperkt door lange looptijden en rentesubsidies; het is een logisch vervolg op de tot nu toe verstrekte MFA-steun en kent dezelfde financieringsstructuur; gelet op de hoge benodigde bedragen is het logisch dat de Commissie naar de lidstaten kijkt voor aanvullende garanties.
 - Terugbetaalcapaciteit Oekraïne lastig in te schatten. Toekomstige schade op garanties is niet onwaarschijnlijk, maar wordt wel beperkt door lange looptijden en rentesubsidies internationale en diplomatieke belangen
 - Hierbij zal NL wel blijven benadrukken dat bij de vormgeving oog moet worden gehouden voor de toekomstige schuldhoudbaarheid van OEK en afstemming met internationale partners (als G7, Wereldbank en IMF).

- Als daar in de EU en internationaal (G7) draagvlak voor ontstaat, zal NL overwegen om open te staan voor het verstrekken van (een deel van) de liquiditeitssteun in de vorm van giften (niet via gemeenschappelijke schuld).
 - Geen toekomstige financieringslasten OEK. Vraag is of dit nodig is en waarom leningen tegen gunstige voorwaarden in dit stadium niet volstaan. Wel impact op NL tekort, dit is normaliter niet wenselijk.

Buiten reikwijdte

Annex: financieringsvoorstellen per beleidsterrein

Beleidssterrein	Overwegingen beleidsterrein	Financieringsvoorstellen	Financiële overwegingen	
Liquiditeit Oekraïne	OEK heeft financiële middelen nodig om de publieke basisvoorzieningen in stand te houden; het liquiditeitstekort wordt door IMF geschat op EUR 14,3 mrd tot juni. CIE stelt voor OEK EUR 9 mrd aan liquiditeitssteun te bieden	Commissievoorstel: leningen aan OEK, gedekt door <u>garantiepot EU-budget (common provisioning fund) + bilaterale garanties lidstaten. Daarnaast rentesubsidie gedekt uit EU-begroting.</u>	(-) Leenvoorwaarden nog niet duidelijk (looptijd, evt grace period / aflossing) (-) Schade op garantie niet onwaarschijnlijk. Onduidelijk of hier al reservering voor moet worden getroffen. (+) ruimte onder MFK gevonden voor vermindering gevraagde garanties vanuit LS (+) Voor zover reservering niet nodig is: geen impact op NL tekort en schuld. (-) Zal complex zijn steun te koppelen aan hervormingsvoorwaarden. (-) Kamermoties tegen gemeenschappelijke schuld, maar logisch vervolg op reeds verstrekte MFA met zelfde financieringstechniek. (-) Financieel minder gunstig voor OEK dan giften. (-) beperkte aandacht voor afstemming financiële voorwaarden in internationale gemeenschap	
	internationale en diplomatieke belangen	als EU 9 mrd doet. CIE wil dit financieren d.m.v. storting van 1 mrd uit MFK in garantiepot als onderpand voor MFA-leningen (9% van in totaal 11 mrd aan MFA-leningen). Daarnaast bilaterale garanties van lidstaten nodig om verdere schade te dekken. Headroom Eigenmiddelenbesluit kan niet worden gebruikt om schade voor derde landen te dekken in MFK-verordening. Volgens CIE zouden conclusies Raad voldoende zekerheid aan de markt bieden om alvast te starten met lenen (m.h.o.o. nood OEK), voordat lidstaten bilaterale garantieovereenkomst hebben afgesloten.		internationale en diplomatieke belangen
	Nederland heeft positieve grondhouding om Oekraïne te steunen. Vraag is wel op welke manier dat het best kan (leningen, giften) en via welke partij (EU, IFI's, bilateraal). OEK waarschijnlijk vooral behoefte aan giften, gezien mate van verwoesting en terugbetaalcapaciteit. Ultra-lange leningen met <i>grace periods</i> voor aflossing en rente kunnen financieringsbehoefte wel voor lange tijd laag houden. Belangrijk dat er internationale coördinatie (IMF, G7, WB, EU) plaatsvindt om te voorkomen dat OEK in de toekomst een onhoudbare schuldenlast krijgt.	Niet in CIE-voorstel: <u>gezamenlijke schuld voor subsidies</u> (a la RRF subsidiedeel): De Commissie leent namens de EU op de kapitaalmarkt en verstrekt dit vervolgens als giften aan Oekraïne. De lidstaten betalen hiervoor via afdrachten aan de EU-begroting vanaf het moment dat de Commissie de leningen gaat aflossen.		(-) extra toekomstige EU afdrachten (druk nationale begroting op termijn) (-) Schending integriteit EU-begroting art. 310/311 VWEU;
			gemeenschappelijk lenen voor uitgaven. (-) Rentelasten waar NL in toekomst aan meebetaalt zijn hoger dan bij eigen financiering t.b.v. giften aan OEK. (-) NL draagt op basis van toekomstige BNI-sleutel bij aan terugbetaling; mogelijk ongunstiger dan keuzes die bij bilaterale giften gemaakt kunnen worden. (+) Financieel gunstiger voor OEK dan	

			leningen; geen toekomstige financieringslasten (+) geen directe impact op NL tekort en schuld
		<u>Niet op tafel: Bilaterale leningen via andere kanalen</u> : Bilaterale leningen mogelijk via diverse kanalen (IMF, Wereldbank, EBRD).	(-) lijkt goedkoper van giften, maar schade op lening is niet onwaarschijnlijk. Onduidelijk of hier al reservering voor moet worden getroffen en dus impact heeft op NL begrotingstekort. (-) heeft direct impact op de NL staatsschuld. (-) internationale en diplomatieke belangen (+) IFI's hebben andere niches en expertise dan EU (-) van belang dat wel aansluit bij leidende EU-inzet en bredere internationale coördinatie. (-) financieel minder gunstig voor OEK dan giften
		<u>Niet op tafel: bilaterale giften</u> (voor volledigheid opgenomen): Bilaterale giften, mogelijk via diverse kanalen (IMF, WB, direct door NL aan OEK).	(-) Directe gevolgen voor NL begroting (moet worden ingepast) en schuld. (+) Financieel gunstiger voor OEK dan leningen; geen toekomstige financieringslasten (-) gebrek aan coördinatie (weinig burdensharing en efficiëntie)

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

**DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK
TER ADVISERING**

Aan

de minister

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

**Directie
Bestuursondersteuning &
Advies**

Persoonsgegevens

nota

Geannoteerde agenda onderraden 23 mei 2022

Datum

23 mei 2022

Notanummer

2022-0000137018

Bijlagen

geen

groen = instemmen

geel = instemmen, maar met kanttekeningen/opmerkingen

rood = niet instemmen / niet instemmen, tenzij

blauw = eigen onderwerpen/stukken Financiën

grijs = geen opmerkingen

Schema dinsdag 23 mei 2022

9.15 – 10.00 uur

Raad Europese Aangelegenheden

Minister aanwezig namens financiën.

Ambtelijke begeleiding:

Persoonsgegevens

Raad Europese Aangelegenheden

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

2. Overzicht financiële voorstellen Oekraïne

Advisering door BFB.

Advies

Algemeen (voor advies op de beslispunten zie hier onder)

- **U kunt benadrukken** dat het goed is dat de REA hierover spreekt aan de hand van concrete beslispunten. De Ecofinraad spreekt dinsdag 24 mei over liquiditeitssteun aan OEK en daarna ligt het voor op de Europese Raad, waar ook gesproken wordt over de wederopbouw. Daarom van belang dat het kabinet hier een heldere lijn kiest.
- **U kunt aangeven** dat u in het Commissiedebat Eurogroep/Ecofinraad van 19 mei jl. heeft toegezegd een Kamerbrief te sturen met totaaloverzicht van de financiële aspecten van alle recente Commissievoorstellen en daarbij ook voorstellen in internationaal verband mee te nemen. Daarom is het gesprek in de REA opportuun om richting te geven aan die Kamerbrief. De Kamerbrief wordt breed afgestemd.
- **U kunt toelichten** dat er tussen BHOS en FIN afspraken zijn gemaakt over nationale dekking van potentiële toekomstige schade op garanties/leningen. Er is afgesproken dat de wijze van dekken (generaal en/of ODA) nu niet wordt vastgelegd, maar eventuele schade t.z.t. te wordt gezien.

Beslispunten

Beslispunt 1: OEK liquiditeitssteun

- **U kunt akkoord gaan** de positieve grondhouding ten aanzien van het door de Europese Commissie beoogde voorstel van 9 mrd aan leningen via een vervolg van Macro financiële bijstand (MFB) aan Oekraïne, waarvoor bilaterale garanties aan de EU-begroting nodig zijn en subsidies vanuit de EU-begroting om leningen onder zachte omstandigheden te kunnen garanderen. Dit is een logisch vervolg op de eerdere MFB-steun door de Unie.
Voor uw achtergrond: de garantie voor NLse begroting komt mogelijk neer op ca. 500 mln (5,9% BNI aandeel van 9 mrd.) dit bedrag is met grote onzekerheid omgeven aangezien de financiële details van het voorstel ontbreken.
- **U kunt ook akkoord gaan** met het tweede deel van het beslispunt, dat NL waar nodig zal overwegen om ook giften te verstrekken (niet via gemeenschappelijke schuld), als het internationale krachtenveld hier naar toe beweegt.

- **U kunt aangeven** dat er vorige week een G7 bijeenkomst is geweest. Mogelijk worden daar toezeggingen gedaan van in totaal ca. 18 mrd. euro bestaande uit giften en leningen, waarbij DUI 1 mrd. aan giften bijdraagt. De G7 is bij het schrijven van deze bijdrage echter nog niet afgelopen. Wij praten u maandag bij de voorbespreking van de REA bij over de definitieve uitkomst. Het is nog onduidelijk wat de uitkomst van de G7 betekent voor het Commissievoorstel om vanuit de Unie leningen te verstrekken.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

**HEDEN
TER BESLISSING**
Aan
de minister

Inspectie der
Rijksfinanciën

Persoonsgegevens

nota

IRF 189157 - Budgettaire verwerking EBRD-gift

Datum

11 juli 2022

Notanummer

2022-0000189157

Bijlagen

1. BFB - 144383a

Aanleiding

In een eerdere nota van BFB (BFB 144383) heeft u akkoord gegeven op het verder uitwerken van een garantie aan de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD) ten behoeve van steun aan Oekraïne. In deze nota adviseren wij u over de budgettaire verwerking hiervan.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het omzetten van de toezegging van een garantie aan de EBRD naar een gift? Dit sluit beter aan bij de aard van de regeling. Wij adviseren u hiermee in te stemmen.
- Gaat u akkoord met generale compensatie voor 25 mln. voor een EBRD gift cf. de Oekraïne-regeling? We adviseren u hiermee in te stemmen.

Toelichting

- Er zijn budgettair gezien drie opties om via de EBRD financiering voor Oekraïne mogelijk te maken, namelijk i) een garantie, ii) een lening en iii) een gift. Een gift is de meest voor de hand liggende optie.
 - Een garantie die wordt afgegeven vanuit Nederland moet worden gekoppeld aan één concreet project van de EBRD in Oekraïne. Naar verwachting zal het veel tijd kosten om dit vorm te geven. Daarnaast is het vanwege het risico van de investering(en) de vraag of deze niet aangemerkt moet worden als gift, vanwege de waarschijnlijkheid dat de garantie wordt ingeroepen.
 - Een lening dient een marktconforme rente te hebben. Deze rente zou in dit geval zo hoog zijn, dat steun via dit kanaal niet wenselijk is.
 - Een gift is daarmee op dit moment de meest logische optie op korte termijn.
- Een gift is voor het Nederlandse begrotingsbeleid in principe plafondrelevant en daarom moet er over dekking een beslissing genomen worden. Gezien het karakter van de gift, zien wij generale compensatie van de Oekraïne-regeling daarom als voor de hand liggende optie. De EBRD-gift kwalificeert zich in principe als ODA. Door het cf. Oekraïne-regeling als generaal te behandelen neemt de ODA-prestatie toe en gaat het niet ten kosten van anderen ODA-uitgaven.
- De garantie wordt (indien u akkoord bent) als een gift aan de EBRD verstrekt, die dit zelf inzet als 'funded guarantee'. De EBRD zal de middelen beheren en inzetten voor het garanderen van projecten die uitgevoerd worden in Oekraïne. Als de garantie niet wordt ingeroepen, kan dezelfde garantie

worden gebruikt om meerdere projecten te realiseren. Daarnaast zal de EBRD de bijdrage spiegelen met eigen middelen. De bijdrage heeft dus hefboomwerking.

- Er wordt voor de gift wel een fee gerekend van 2% van de omvang van de *funded guarantee*. Nederland zal daarom EUR 500.000 van de EUR 25 mln. beschikbaar stellen aan de EBRD voor het beheer van de middelen en de ontwikkeling van projecten.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

nota

Aanvullende MFB Oekraïne en budgettaire verwerking

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

Datum
9 september 2022

Notanummer
2022-0000225545

Bijlagen
1. Kamerbrief

Aanleiding

- Op 7 september jl. heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor het tweede deel van de uitzonderlijke Macro-Financiële bijstand (MFB) voor Oekraïne. Naar verwachting wordt het voorstel afgehamerd door de Raad op 20 september. Het EP behandelt het voorstel tijdens de plenaire vergadering van 14 september.
- Bijgaande brief informeert de Kamer en vervangt het BNC-fiche over dit voorstel, gelet op de snelheid van het Brusselse proces. Het stuk wordt mede namens de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking gestuurd. De brief wordt op 16 september behandeld in de MR.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de inhoud van de brief? Zo ja, dan zal deze namens u worden ingebracht in de MR van 16 september.

Kernpunten

Kamerbrief appreciatie MFB voorstel

- De brief verwoordt het positieve oordeel van het kabinet ten aanzien van het voorstel. Het kabinet ziet de noodzaak van steun aan Oekraïne vanwege de financiële noden en steunt de rol die de EU hierbij speelt. Het is een logische opvolging van de eerdere door de Unie verleende MFB.
- Daarnaast geeft het kabinet aan een positieve grondhouding te hebben voor het verlenen van additionele nationale garanties. Een definitief besluit over het verstrekken van een bilaterale garantie zal het kabinet na Prinsjesdag voorleggen aan de Kamer door een (aanpassing van een) begrotingswet, vergezeld van een toetsingskader risicoregelingen. Over budgettaire verwerking wordt u separaat geïnformeerd.

Toelichting

Kamerbrief appreciatie MFB voorstel

- Op 7 september 2022 heeft de Commissie een voorstel gedaan voor de tweede stap in additionele MFB aan Oekraïne met een omvang van 5 miljard euro in de vorm van concessionele leningen. Dit betreft het tweede deel van de eerder door de Commissie aangekondigde MFB-steun met een

totaalomvang tot 9 miljard euro en is bovenop de eerder verleende MFB van EUR 1 mld. De Kamer is hier eerder over geïnformeerd.¹

- Zoals gebruikelijk bij MFB leent de Commissie namens de Unie deze middelen op de kapitaalmarkt en leent deze vervolgens door aan Oekraïne (*loans for loans*). Vanwege het grotere risico op verliezen van deze MFB vergeleken met reguliere MFB aan derde landen stelt de Commissie, net als in de MFB aan Oekraïne van 1 juli jl., een garantstelling voor van 70% van de totale lening in plaats van de reguliere garantstelling van 9%. Het Common Provisioning Fund dekt de eerste 9 procent van eventuele schade. Dit fonds wordt gevuld met middelen uit het Instrument voor Nabuurschap, Ontwikkeling en Internationale Samenwerking (NDICI) op de EU-begroting. Daarnaast worden de lidstaten gevraagd om garant te staan voor de volgende 61% aan eventuele schade voor 6 mld. euro (dus zowel de 1 mld. MFA die al is gedaan als het voorstel voor de 5 mld. MFA). Lidstaten verlenen pro rata garanties op basis van hun BNI-aandeel en zijn alleen verantwoordelijk voor hun eigen aandeel. Gezien de urgentie van financiële steun aan Oekraïne en de verwachting dat de nationale procedures voor het afgeven van aanvullende nationale garanties 2 tot 5 maanden zullen duren, zullen de MFB-leningen aan Oekraïne in dit uitzonderlijke geval worden verstrekt voordat alle lidstaten garanties hebben afgegeven.
- Gemiddelde maximale looptijd lening van 25 jaar. Om de toekomstige financieringslast voor Oekraïne zo veel mogelijk te beperken stelt de Commissie voor om voor een periode subsidies te verstrekken uit de EU-begroting waarmee Oekraïne de rentelasten op de lening en de administratieve kosten kan voldoen.
- Voor de MFB zal er zoals gebruikelijk een *Memorandum of Understanding* (MoU) worden opgesteld tussen de Commissie en Oekraïne. In dit MoU zullen afspraken over de transparantie en rapportage over de besteding van de middelen worden opgenomen. Daarnaast geeft de Commissie aan dat de voorwaarden uit de vorige MFB (versterking van economische weerbaarheid en stabiliteit, de rechtsstaat en de energiesector) ook kunnen worden overwogen om op te nemen in het MoU.
- En marge van de informele Ecofin op 9 en 10 september hebben de EU-lidstaten een verklaring aangenomen waarin de Raad aangeeft klaar te staan om 5 miljard euro aan MFB te steunen als volgende stap in de toezegging van de EU om 9 miljard euro aan liquiditeitssteun te verstrekken aan Oekraïne. In de verklaring zeggen alle lidstaten toe om de benodigde bilaterale garanties te verstrekken, onder voorbehoud van nationale procedures.
- De CIE zal tegelijk met het voorstel ook een juridische aanpassing presenteren voor een EIB-lening van 1,59 mld. euro die eerder is afgegeven. Deze lening heeft een vergelijkbare risk exposure als de MFA waardoor de voorziening moet worden opgeplust van 9% naar 70%. Hiervoor heeft de CIE toch nog ruimte gevonden op de EU-begroting.

Communicatie

N.v.t.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/06/17/kamerbrief-inzake-kabinetsappreciatie-mededeling-ukraine-relief-and-reconstruction> en <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/06/03/overzichtappreciatie-europese-voorstellen-voor-verstrekken-van-leningen-het-creeren-van-fondsen-en-het-inzetten-van-financiele-instrumenten>

Politiek/bestuurlijke context

- Moties van Omtzigt en van Haga tegen eurobonds/gemeenschappelijke schuldfinanciering aan. Het kabinet is gevraagd hierop te reflecteren. Dit heeft het kabinet gedaan middels de kamerbrief die op 30 maart jl. is verstuurd.
- Brede steun in de Kamer voor Oekraïne. Zie o.a. Motie Amhaouch en Motie van Hammelburg die oproepen tot actie voor herstel en wederopbouw van Oekraïne.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Over de notitie verspreid; met name krachtenveld.

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de minister

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Budgettaire verwerking MFB-garantie en EBRD-bijdrage

Datum
13 september 2022

Notanummer
2022-0000227859

Bijlagen
geen

Aanleiding

- Op 7 september jl. heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor het tweede deel van de uitzonderlijke Macro-Financiële bijstand (MFB) voor Oekraïne. U bent separaat geïnformeerd over de inhoud en appreciatie van dit voorstel.
- Daarnaast is de afgelopen maanden gewerkt aan een bijdrage aan de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD) ten behoeve van steun aan Oekraïne. Dit betreft een bijdrage van 25 miljoen euro ten behoeve van voedselzekerheid. U heeft er in juli mee ingestemd dat deze bijdrage als gift in de begroting verwerkt wordt en generaal gedekt wordt.
- Deze notitie legt de mogelijkheden voor met betrekking tot de budgettaire verwerking van de MFB-garantie en EBRD-bijdrage.

Beslispunten

- ① Indien u nog dit jaar een bijdrage wilt doen aan de EBRD en de garantieovereenkomst met de EU wilt afronden, biedt verwerking in de begroting via een ISB een mogelijkheid. Alternatief is een Nota van Wijziging op de ontwerpbegroting 2023 waarmee steun vanaf 1 januari 2023 kan worden vastgelegd.
- Welke verwerkingswijze in de begroting heeft uw voorkeur (ISB of NvW op ontwerpbegroting 2023)?

Advies

- **FEZ:** Verwerking in de Nota van Wijziging op de Ontwerpbegroting 2023. Voor de MFB-garantie vormt deze werkwijze geen probleem. De gift aan de EBRD heeft meer haast. Echter, gezien de tijdswinst van een ISB onzeker is (Kamer bepaalt het tempo) en is afgesproken terughoudend te zijn met ISB's is het advies een Nota van Wijziging; een ordentelijk proces. Aangezien stemming daarover in december plaatsvindt, kan met zekerheid uitbetaald worden begin januari 2023. De NL bijdrage kan dan gebruikt worden voor (nieuwe) projecten die in 2023 financiering behoeven.
- **BFB:** Verwerking in een ISB met spoedbehandeling. De noden in Oekraïne zijn hoog en de EBRD heeft projecten klaarliggen die voor eind 2022 financiering vereisen. Deze projecten dragen bij aan mondiale voedselzekerheid en helpen om de bedrijvigheid in de voedselsector in Oekraïne overeind te houden. Dit is een urgente behoefte die bij voorkeur niet tot 2023 kan wachten. In de Kamerbrief en MvT bij de ISB zal de noodzaak duidelijk worden toegelicht.

*Optie 2
EBRD kan
ook
anticipera
✓ of deze
pledge?*

Toelichting

- Oekraïne is in het geval van de EBRD gebaat bij een zo snel mogelijke afhandeling. De EBRD heeft aangegeven projecten te hebben klaarliggen die voor eind 2022 financiering vereisen. Deze projecten helpen bij het in stand houden van het levensonderhoud in Oekraïne door de toegang tot voedsel veilig te stellen en door acute knelpunten in toeleveringsketens te adresseren. Daarnaast dragen deze projecten bij aan mondiale voedselzekerheid.
- Concrete voorbeelden van projecten die met de NL bijdrage gefinancierd kunnen worden betreffen het zaaien van wintergewassen, handelsfinanciering voor de export van landbouwproducten en investeringen in de capaciteit van graanopslag.
- De MFB-garantie heeft minder haast, gezien de EU de afronding van de MoU als voldoende basis ziet om geld op te halen op de markt voordat alle nationale garanties zijn afgegeven (Commissie verwacht dat dit 2-5 maanden duurt).
- De twee mogelijkheden voor de verwerking in de begroting zijn:
 1. De snelste mogelijkheid via de reguliere begrotingsprocedure is dat de bijdragen meelopen in de Nota van Wijziging (NvW) bij de Ontwerpbegroting 2023. Over de NvW wordt in december gestemd. Echter, gezien de NvW enkel beleid van 2023 kan bevatten, kan de transactie aan de EBRD en het afsluiten van de garantieovereenkomst met de EU pas in januari 2023 plaatsvinden.
 2. Verwerking in een incidentele supplettoire begroting (ISB), waarbij wij de Kamer willen aansporen tot een spoedprocedure. De ISB met bijbehorend toetsingskader zou na de MR van 23 september aan het parlement verzonden kunnen worden met verzoek om snel te behandelen.
- Beide Kamers gaan uiteraard over hun eigen agenda, hetgeen het onzeker maakt wanneer de ISB behandeld wordt; dit kan binnen enkele weken zijn, maar ook enkele maanden duren. Een ISB kan daarbij op weerstand stuiten in de Kamer, gezien deze heeft aangegeven dat het kabinet terughoudend moet zijn met ISB's.

Toelichting

Communicatie

N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

- Brede steun in de Kamer voor Oekraïne. Zie o.a. Motie Amhaouch en Motie Hammelburg die oproepen tot actie voor herstel en wederopbouw van Oekraïne.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan
de minister

1 gez.

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Nota van Wijziging MFB-garantie en EBRD-bijdrage

Datum
19 oktober 2022

Notanummer
2022-0000258283

Bijlagen
1. Nota van Wijziging
2. Toetsingskader MFB
3. MR-aanbiedingsformulier

Aanleiding

- Op 7 september jl. heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor het tweede deel van de uitzonderlijke Macro-Financiële bijstand (MFB) voor Oekraïne. De Kamer is reeds separaat geïnformeerd over de inhoud en appreciatie van dit voorstel.
- Daarnaast is de afgelopen maanden gewerkt aan een bijdrage aan de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD) ten behoeve van de uitvoering van projecten in Oekraïne op het gebied van voedselzekerheid.
- Beide zaken worden budgettair verwerkt middels een Nota van Wijziging (NvW) op de Ontwerpbegroting 2023 (zoals aan u voorgelegd in nota 'budgettaire verwerking MFB-garantie en EBRD-bijdrage'). Met uw akkoord wordt de NvW op 4 november ter vaststelling voorgelegd aan de MR.
- De NvW en het toetsingskader zijn intern afgestemd met IRF, BBL en FEZ en extern met BZ en AZ.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de inhoud van de NvW en het toetsingskader risicoregelingen?
- Indien u akkoord bent, het verzoek om bijgaand MR-aanbiedingsformulier te tekenen.

Toelichting

Garantie Macro-Financiële Bijstand

- Het tweede deel van MFB heeft de vorm van concessionele leningen (max. gemiddelde looptijd van 25 jaar en rentesubsidie uit de EU-begroting) met een omvang van 5 miljard euro. Hiermee komt het totaal aan MFB vanuit de EU op 6 miljard. Het is nog onbekend wanneer de Commissie met een voorstel komt voor de resterende 3 miljard euro (van de in totaal toegezegde 9 miljard). Dit zal waarschijnlijk te laat komen om mee te lopen in de NvW.
- Omdat de bestaande middelen op de Europese begroting die gebruikt kunnen worden voor voorzieningen ontoereikend zijn, worden de lidstaten gevraagd om aanvullende bilaterale garanties te verstrekken.
- Voor de totale 6 miljard euro aan MFB-leningen wordt een garantstelling (oftewel voorziening) van 70% aangehouden. De EU-begroting neemt 9% voor haar rekening via het Common Provisioning Fund en de lidstaten staan met nationale garanties in voor de resterende 61%.
- Voor NL gaat het om een garantie van 215,4 miljoen euro. Dit is het maximale risico (zie ook het ingevulde toetsingskader).

- Het zijn pro rata garanties op basis van het relatieve bni-aandeel van een lidstaat. De lidstaten zijn alleen verantwoordelijk voor hun eigen aandeel in het geval van schade op de leningen.
- De garantie wordt weergegeven op de begroting van MinFin artikel 4 (internationale financiële betrekkingen). Hier staan ook garanties van andere Europese financiële instrumenten zoals NGEU en SURE.
- De dekking van eventuele schade voortvloeiend uit leningen/garanties vanwege Oekraïne wordt bezien op het moment dat die zich manifesteert (dekking generaal en/of ODA). Dit is in de REA van 23 mei jl. besloten.
- Gezien de urgentie van financiële steun aan Oekraïne worden de MFB-leningen in dit uitzonderlijke geval al door de Commissie verstrekt voordat alle bilaterale garanties van de lidstaten zijn afgegeven. Dit proces duurt ca. 4-5 maanden. Hieraan zijn geen additionele risico's verbonden omdat er geen betalingen zijn voorzien in deze periode.

Bijdrage EBRD

- Nederland is voornemens 25 miljoen euro bij te dragen aan de EBRD via het EBRD *Crisis Response Special Fund* ten behoeve van het garanderen van projecten in Oekraïne.
- Hoewel de EBRD de middelen in het fonds zal benutten als 'funded guarantee', is het voor Nederland een directe transactie aan een fonds. Daarom wordt het verwerkt als bijdrage aan een internationale organisatie gedekt uit generale middelen, cf. de Oekraïne-regeling.
- De NL-bijdrage volgt op toezeggingen van o.a. Internationale en diplomatieke belangen

Internationale en diplomatieke belangen

- De NL-bijdrage stelt de EBRD in staat een deel van het risico af te dekken van projecten die de EBRD in het kader van voedselzekerheid in Oekraïne uitvoert. Hierbij kan worden gedacht aan investeringen in of leningen aan bedrijven die actief zijn in de productie, opslag, transport en export van voedsel- en landbouwproducten.
- Concrete projecten zullen ter akkoord (op basis van *non-objection*) aan Nederland worden voorgelegd.
- De bijdrage kan binnen de periode van 7 jaar steeds opnieuw worden benut voor het garanderen van projecten. Na deze minimale looptijd kan het worden verlengd of worden teruggehaald. Daarnaast neemt de EBRD minimaal 50% van het risico van projecten op de eigen balans. De NL-bijdrage heeft daarmee een grote multiplier.

Proces

- De stukken worden 1 november behandeld in de RVI Oekraïne. Na akkoord van de RVI Oekraïne worden deze ter akkoord voorgelegd aan de MR van 4 november. Na akkoord in de MR bieden wij u nog de aanbiedingsbrieven aan ter ondertekening.
- De TK stemt begin december over de Ontwerpbegroting 2023 incl. de NvW.
- Er zijn op dit moment geen andere voorstellen die gereed zijn om verwerkt te worden in de NvW. Eventueel kan bijvoorbeeld de resterende 3 mld. MFB nog meegenomen worden in een later stadium. Dit is echter nog niet klaar voor besluitvorming. Mogelijk leidt dit tot vertraging van de nota van wijziging, maar dit kan opgevangen worden in het proces.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- Brede steun in de Kamer voor steun aan Oekraïne.
- Moties ER-debat van 5 oktober: Piri verzoekt het kabinet aandacht te vragen voor tijdige, adequate en voorspelbare financiële steun voor Oekraïne in 2023. Van Wijngaarden verzoekt het kabinet in te zetten op het versneld uitkeren van de resterende 3 miljard euro aan MFB.
- Tijdens het Verantwoordingsdebat d.d. 9 juni hebben u en de Kamer uitgesproken terughoudend te willen zijn met toekomstige incidentele suppletoire begrotingen en afwijkingen van het reguliere parlementaire proces.
- Moties van Omtzigt en van Haga tegen eurobonds/gemeenschappelijke schuldfinanciering aan. Het kabinet is gevraagd hierop te reflecteren. Dit heeft het kabinet gedaan middels de kamerbrief die op 30 maart jl. is verstuurd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.